

İLE/ -(y)IA ARAÇ ve BİRLİKTELİK

Esra ÖZDEN¹**Dilbilgisi Açıklaması:** Genel Kural: isim (ad) + (y)IA

- » Aynı işlevdeki (görevdeki) kelimeleri birbirine bağlamak için kullanıyoruz. Aynı zamanda sözcükler arasında araç ve birliktelik ilişkisi kurmak için kullanıyoruz.

Kütüphaneye Ayşeyle gidiyorum. (Kütüphaneye kim ile gidiyorum? Kütüphaneye Ayşe ile gidiyorum. Birliktelik anlamı var.)

Kütüphaneye Ayşeyle gidiyoruz. (Birliktelik anlamı var.)

Sinemaya arkadaşım~~la~~ gittim. (Birliktelik anlamı var.)

Marketten elma ile armut aldım. (Aynı görevdeki sözcükleri birbirine bağlıyor.)

Kitapla defterleri unutma. (Aynı görevdeki sözcükleri birbirine bağlıyor.)

ile sözcüğünü anlam ilişkisi kurduğu sözcükten ayrı da yazabilirim, sözcüğe bitişik de yazabilirim.

Araba ile → arabayla

Taksi ile → taksiyle

Eldivenle → eldivenle

Kaşık ile ← kaşıkla

- ile / -(y)IA değişiyor. Bitişik yazmak istiyorsam son sesi kontrol ediyorum. Sözcük ünlü ses ile bitiyorsa ile sözcüğündeki "i" sesinin yerini "y" alıyor ve -(y)la ya da -(y)le şeklinde getiriyorum. Ünsüz ses ile bitiyorsa son ünlü sesi kontrol ediyorum. -la ya da -le şeklinde getiriyorum.

son ünlü a/ı /o/u → (y)la

ayakkabı ← ile ayakkabıyla

son ünlü e/i /ö/ü → (y)le

gemi ile ← gemiyle

sonu ünsüz- son ünlü a/ı /o/u → la

uçak ile ← uçakla

sonu ünsüz- son ünlü e/i /ö/ü → le

terlik ile ← terlikle

¹ Öğr. Gör., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, eozden@ohu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6678-0973